

1

Ik zit vast voor de verdenking van moord op mijn vader. Als iemand me een jaar geleden had gezegd dat ik door de politie gearresteerd zou worden omdat ik mijn eigen vader heb vermoord, zou ik diegene hard hebben uitgelachen. Maar hier zit ik nu, in het huis van bewaring.

Vorig jaar werd hij dood in de keuken gevonden, in een enorme plas bloed. In zijn hoofd gaapte een grote wond. Miselijkmakend. Naast zijn lichaam lag een pistool.

Ik heb het zelf gezien.

Volgens de politie heb ik het gedaan.

Volgens mij heb ik hem alleen maar gevonden.

Ik ben er echter niet zo zeker van. Ik wou dat ik vol overtuiging kon zeggen dat ik er niks mee te maken had. Helaas heb ik een volledige black-out. Ik kan het me allemaal niet meer herinneren, op dat vreselijke beeld van zijn dode lichaam op de kille plavuizen vloer in de keuken na dan. De rest van die dag is één groot zwart gat. Een hypnotherapeut helpt mij om mijn herinneringen terug te halen; dat is de enige manier als ik wil weten wat er precies gebeurd is. Ik heb mijn verleden kennelijk grotendeels verdrongen, het is nu tijd om het terug te halen.

De hypnotherapeut bezoekt mij op mijn eigen initiatief. Als uit de sessies blijkt dat ik niet schuldig ben aan mijn vaders dood, zal dat niet als bewijsmateriaal gebruikt mogen worden. Maar het gaat mij om de waarheid, die moet ik zien te achterhalen, voordat het verleden mij inhaalt.

Maar goed, vorig jaar is mijn vader dus overleden. Om precies te zijn: negen maanden geleden, op 29 december. De politie zei toen dat het zelfmoord was.

Ik was er kapot van. Maandenlang leefde ik als een zombie. Natuurlijk moest ik op een gegeven moment wel weer naar school, maar na schooltijd verstopte ik me op mijn kamer. Ik wilde niemand zien, horen of spreken. De weduwe van mijn vader stond niet voor me klaar. Mijn biologische moeder leeft allang niet meer, en mijn beste vriend was ik al kwijtgeraakt voordat mijn vader stierf. Ik stond er helemaal alleen voor. Toen, en nu weer.

Door een anonieme tip is het onderzoek weer geopend. Vorige week is het lichaam van mijn vader opgegraven. Ziek allemaal, ik weet het. Het verleden wordt letterlijk en figuurlijk opgegraven.

De timing is trouwens echt waardeloos. Ik was net achttien geworden toen mijn vader doodging. Mochten ze me schuldig bevinden aan de moord op mijn vader, dan zullen ze mijn straf dus op het volwassenenstrafrecht baseren. Geen jeugdstrafrecht.

Ik denk dat ik niet schuldig ben, ondanks de bewijzen die ze tegen mij hebben verzameld. Ik hield van mijn vader, al was hij niet altijd de makkelijkste. Hij was de enige bij wie ik terecht kon, hoewel hij de laatste jaren wel veel van huis was.

Toen ik klein was vertelde hij me altijd verhaaltjes voor het slapengaan. In mijn puberteit hielp hij me met mijn huiswerk. We keken samen films en hielden beiden van auto's. De laatste jaren liet hij me vooral mijn gang gaan. Omdat hij me vertrouwde, dacht ik. Volgens anderen omdat hij andere 'interesses' had. Ik heb van horen zeggen dat hij meer om zijn vrouwen gaf dan om zijn eigen zoon.

Vrouwen? hoor ik je denken. Ja, het is waar dat mijn vader in elk stadje een ander schatje had. Nu overdrijf ik, maar hij was geen trouwe echtgenoot. Zijn laatste vrouw, mijn stiefmoeder, heet Monica. Ze waren elf jaar samen. Ik mocht haar niet. Het enige waar ze volgens mij op uit is geweest, was de inhoud van mijn vaders portemonnee. Monica en haar dochter trokken al vrij snel bij ons in, want na de scheiding van haar ex-man waren ze noodgedwongen weer bij Monica's ouders gaan wonen in een driekamerappartement. Sinds mijn vaders dood heb ik haar niet meer gezien. O jawel, één keer nog, op zijn begrafenis. Ze was gekleed in een zwart mantelpakje en droeg een grote hoed. Ik heb haar toen niet eens in de ogen kunnen kijken, want ze had een enorme zonnebril op die bijna haar hele gezicht bedekte. En dat in januari. Na de begrafenis heb ik haar niet meer gezien.

Ik werd toen gelukkig vrij snel opgevangen door mijn oom Harold (de broer van mijn vader) en tante Lydia. Het zijn lieve, zorgzame mensen. Ze schrokken zich rot toen ik werd opgehaald door de politie, die me vriendelijk verzocht mee te gaan omdat ik verdacht werd van moord. Ik had het recht te zwijgen, maar ik gilde het uit. Mijn stemgeluid kwam vanuit mijn tenen. Ik trapte en sloeg wild om me heen. Mijn nichtje

Rebecca stond op de trap en zette grote ogen op. Mijn oom en tante riepen hysterisch dat de politie het mis had. Of denken zij nu ook dat ik mijn vader heb vermoord? De gedachte alleen al bezorgt me een brok in mijn keel. Ze hebben me hier al een keer opgezocht. De eerste dagen mocht ik geen bezoek ontvangen. Ik had toen alleen maar verhoren met de politie en gesprekken met mijn advocaat. Die man straalt zoveel rust uit dat ik er nerveus van word. Zijn stem klinkt als een stromend riviertje: aanwezig en kabbelend. Tijdens ons eerste gesprek zei hij: 'Ik hoef niet te weten of je het gedaan hebt. We gaan kijken wat er precies aan bewijzen ligt.' Hij sprak kalm en klonk zeker van zijn zaak. Ik vertelde hem dat ik me er helemaal niets meer van kon herinneren. Hij glimlachte slinks, alsof hij me niet geloofde. Halverwege het gesprek was ik er echt van overtuigd dat hij me niet geloofde, maar hij maakte er geen woorden aan vuil. Een kwartier later verliet ik verward de verhoorkamer.

Na de anonieme tip is mijn vaders lichaam dus opgegraven voor nader onderzoek. Er wordt nu opeens gezegd dat ik na de moord gewond was, onder andere aan mijn handen. Ik kan me daar niets van herinneren, en volgens mij zijn er toen ook geen foto's van mij gemaakt. Ik vraag me af of iemand me erbij probeert te lappen. Maar wie? Ik zal mijn oom en tante de volgende keer vragen of zij zich kunnen herinneren of ik gewond was. Waarschijnlijk weet de politie het antwoord eerder dan ikzelf.

Het bewijsmateriaal is ook uit de opslag gehaald: het bebloede T-shirt dat mijn vader droeg, zijn broek en zijn schoenen. Veel meer is er niet bewaard, want ze gingen in eerste

instantie dus uit van zelfmoord. Het wapen is niet opgeslagen, want dat mag kennelijk niet volgens het protocol. Ze hebben de kledingstukken onlangs nader geïnspecteerd en er is een hoofdhaar van mij gevonden op de kleding van mijn vader. Dat is natuurlijk niet zo vreemd, want ik leefde met hem onder één dak. Ik maak me meer zorgen om die andere vondst. Op zijn T-shirt is namelijk ook mijn bloed aangetroffen.

2

Mijn advocaat zat er vanaf het eerste verhoor met de politie bij. Ik vond het een prettig idee dat er nog iemand bij was, ook al heb ik geen hoge pet op van hem. Maar hij greep tenminste in toen de agenten mij te hard aanpakten. Je ziet in films weleens hoe verdachten onder druk gezet worden tot ze uiteindelijk uit pure wanhoop toch maar bekennen. Ik moet daar niet aan denken.

We zitten nu met z'n tweeën in een aparte ruimte in het huis van bewaring. Mijn advocaat heeft gisteren knoflook gegeten. Hij sabbelt op een Smintje. De combinatie van die twee geuren maakt me misselijk. Ik heb de laatste tijd toch al last van een zwakke maag.

Mijn advocaat heet mr. Adriaan Huizinga, maar ik mag Ad zeggen. Het voelt vreemd om zo'n hoge pief bij zijn voornaam te noemen. Een vervelende pestkop bij mij op de basisschool heette ook Ad. Misschien heb ik daarom moeite met zijn voornaam. Ik houd maar in gedachten dat Ad ook een afkorting van advocaat is.

Ad schraapt zijn keel en vraagt hoe het met me gaat. Ik zeg dat ik me niet lekker voel en ik vertel over de krampen in mijn maag en dat ik alles wat ik eet meteen weer uitspuug.

Hij zegt dat dat door de stress komt en dat mijn lichaam op die manier reageert. We hebben het even over mijn lichamelijke klachten, en dan snijdt hij het onderwerp ‘hypnotherapie’ aan.

Ad heeft al eerder gezegd dat hij het heel vervelend vindt dat ik me onder hypnose laat brengen. Hij vindt het allemaal onzin en is bang dat die sessies me onbewust zullen beïnvloeden, hier en straks in de rechtszaal. Het enige positieve eraan is dat mijn hypnotherapeut ook arts is, vindt hij. Daardoor heeft ze een geheimhoudingsplicht.

Ad schuift een pen en een A4-formulier mijn kant op. ‘Ik wil dat je hier tekent,’ zegt hij dan beslist. Hij wijst naar het lege vak onderaan op het formulier.

‘Zoals je weet, raad ik het je af om onder hypnose te gaan. Dat wil ik schriftelijk vastgelegd hebben. Als er straks narigheid uit voortkomt, hebben wij zwart-op-wit dat ik jou hiervoor gewaarschuwd heb.’

Zijn stem klinkt beheerst, een beetje stuurs zelfs. Zijn blik staat ernstig als ik de pen aanpak. Ik krabbel mijn handtekening neer zonder de tekst erboven aandachtig door te lezen. Ik blijf erbij dat ik onder hypnose wil worden gebracht. Ik heb al een sessie gehad, en dat ging best goed. Weet je, als je niets meer te zeggen hebt en alles voor je bepaald wordt, ben je blij als je iets zelf mag beslissen. Ik denk dat die sessies me zullen helpen. Bovendien blijkt hieruit dat ik van mijn onschuld overtuigd wil zijn, en daarom heeft justitie ingestemd. Het laatste en ook enige struikelblok is mijn advocaat. Hij wil weten wat ik mijn hypnotherapeut precies vertel. Volgens hem is ze nu een soort van getuige, en dat wil hij beslist niet.

Hij vindt dat ik ‘die zweverige dingen’ (zijn woorden) maar moet inschakelen als ik weer op vrije voeten ben. Ik kan dan zelfs naar een paragnost gaan, zegt hij. Maar ik wil helemaal geen paragnost. Ik wil gewoon weten of ik schuldig ben of niet, en het enige wat mij daarbij kan helpen is hypnotherapie. Ik moet vertrouwen op mijn onderbewustzijn en proberen het moment opnieuw te beleven, hoe moeilijk en pijnlijk het ook is.

Ik schuif het ondertekende vel papier terug naar Ad. Hij geeft geen kik, vouwt het formulier dubbel en bergt het zorgvuldig op. De verticale lijnen op zijn maatpak maken me duizelig. Ik knipper met mijn ogen om scherp te blijven.

‘Goed, we gaan kijken naar de concrete feiten en omstandigheden,’ zegt Ad. ‘Op je vaders shirt is jouw bloed gevonden. Het bloed zat ter hoogte van zijn borst. Dat is geen plek waar per abuis jouw bloed terecht kon komen. Ook is bewezen dat jij na de dood van je vader gewond was aan de bovenkant van je hand, want je had er een pleister op. Ten slotte is gebleken dat je een blauwe plek tussen je ogen had. Hoe verklaar je dat allemaal?’

Ik haal mijn schouders op. Wat moet ik zeggen? Ik kan het me niet herinneren. Als Ad merkt dat ik er echt niets op te zeggen heb, gaat hij door met het volgende onderwerp.

‘Dan hebben we dat handgeschreven briefje. De inhoud daarvan is mij nog niet bekend. De officier van justitie heeft namelijk bevel tot onthouding van dit bewijsstuk. Daar ga ik echter werk van maken, dus dat wordt gauw vervolgd.’

Ik knik. De overvloed aan informatie bezorgt me koppijn. ‘Enig idee wat er op dat briefje kan staan?’

Ik schud mijn hoofd.

Ad knijpt zijn ogen tot spleetjes. Hij gunt me nog wat tijd om erover na te denken, en gaat dan weer verder. ‘Goed. Waarom denken ze dat jij een motief had om je vader te vermoorden?’

Er komt niks in me op. Maar dan voel ik woede in me opborrelen. Hij vraagt het op een toon alsof hij wil weten of ik vanmorgen wel ontbeten heb. Alsof het de normaalste vraag van de wereld is. ‘Ik had geen motief. Ik hield van mijn vader.’ Ik spuw de woorden bijna uit.

‘Hield je ook van je stiefmoeder? En van je stiefzus?’

‘Ja, eh... Ik bedoel nee. Ik bedoel, weet ik veel! Wat hebben zij ermee te maken?’

‘In de rechtszaal moet je overtuigender overkomen, Stephan. Nu stel ik de vragen nog. Straks is het de beurt aan de rechter. Ik moet je voorbereiden op wat er komt.’

Ik klem mijn kaken op elkaar. In gedachten probeer ik tot tien te tellen en bal mijn handen tot vuisten. Ik kan verdorie wel janken. De hele wereld is tegen mij. Zelfs mijn advocaat lijkt me niet te begrijpen. Ik had gehoopt dat hij me zou geloven. Dat ik tenminste één iemand heb die aan mijn kant staat.

‘Ik probeer je te helpen, hè, vergeet dat niet. Ik sta aan jouw kant,’ zegt Ad dan, alsof hij mijn gedachten kan lezen.

Misschien heeft hij ook wel gelijk. Ik kom niet echt geloofwaardig over als ik twijfel en stotter. Het is natuurlijk zijn werk om mij die vragen te stellen. Hij moet alle ins en outs weten als hij mij goed wil kunnen verdedigen.

‘Ik had geen motief. Echt niet. Mijn vader en ik hadden

een goede band. Natuurlijk hadden we soms ruzie, maar dat hebben alle vaders en zoons weleens. Hij was de laatste persoon op aarde die ik iets zou willen aandoen.'

'Oké. Aangezien jij je geheugen aan het opfrissen bent met die hypnotherapeut, zou ik graag willen weten wat er nu allemaal boven water komt.'

'Ik fris mijn geheugen niet op. Ik probeer weggestopte herinneringen terug te halen.'

Ad rolt met zijn ogen. Hij heeft er duidelijk helemaal niets mee. 'Oké, zoals jij het wilt. Wat herinner je je allemaal?' vraagt hij met nadruk op het woord 'herinner'. Alsof hij nogmaals wil aangeven hoe onzinnig hij het vindt.

'We zijn pas begonnen. Ik heb tot nu toe één intake gehad en wat kleine testjes gedaan. Daarna heb ik pas één sessie gehad.'

'Testjes?' Ad klinkt argwanend.

'Ja, gewoon om te kijken of ik me er genoeg voor openstel en zo.'

'En? Stel je je er genoeg voor open?'

'Ja. Ik wil niets liever dan weten wat er precies gebeurd is!' Opnieuw voel ik boosheid in me opwellen.

'Oké, Stephan. Als er iets is, kun je altijd contact met me opnemen. We zullen elkaar gauw weer zien. Hou je taai en laat je niet gek maken.' Ad staat op en geeft me een ferme handdruk. Hij pakt zijn aktetas en verlaat de ruimte.

Ik blijf zitten, domweg omdat ik geen kant op kan.

3

Mijn hypnotherapeut heet Stella. Ze groet me met een subtiële hoofdknik. Stella is nog vrij jong, nog geen vijfendertig jaar, denk ik. Rond haar twinkelende ogen zie ik ondiepe rimpeltjes. Haar mond is hartvormig en haar lippen zijn zachtroze gestift. Als ze lacht, verschijnen er kuiltjes in haar wangen. Ze heeft schouderlang blond haar. Het is piekerig, waarschijnlijk doordat ze het al jaren verft. Maar het staat haar goed. Zelfs een kaal hoofd zou haar mooi staan, want ze heeft sterke gelaatstrekken. Ze straalt, en haar energie werkt verslavend. Eigenlijk ben ik jaloers op haar. Zij gaat over een halfuur weer de vrijheid tegemoet, terwijl ik hier binnen deze kille muren moet blijven. Dan zit ik weer in mijn uppie in mijn cel, mijn lot afwachgend. Zullen ze me erbij naaien? Zal ik hier vervolgens weggroten? Zal ik worden getreiterd door een medegevangene? Er is niemand die zich druk maakt om mij of vraagt wat ik wil. Voor de politie en de rechter ben ik 'een zaak', en voor Stella ben ik maar een gedeelte van haar salaris, en misschien zelfs een beetje tijdverdrijf. Ze heeft vast een man die genoeg verdient, al heb ik geen trouwring aan haar vinger gezien. Of is ze soms uit op bekendheid?

Stephan de B. dankzij hypnotherapeut Stella vrijgesproken van de moord op zijn vader Herman de B.

Geilt ze op dat soort krantenkoppen?

Niemand die het ook maar iets boeit dat ik hier zit. Zelfs als ik onschuldig vastzit, zal de burgemeester er niet wakker van liggen. Nu niet, en over tien jaar ook niet. Geen rechten, geen vrijheid, geen leven.

Tussen mijn wimpers door kijk ik naar Stella. Mijn handen rusten op mijn schoot. Ik vouw ze in elkaar.

Stella legt een kladblok en een pen op tafel en zet haar bril op. Een bril met een zwart montuur. Hij staat haar goed. De bril maakt haar sexy, en ze lijkt zo heel slim.

Ze kijkt uitdagend naar me, maar waarschijnlijk is dat gewoon haar normale blik. Het komt door die bril. Zelfs als ze nu zou loensen, blijft ze heel aantrekkelijk.

‘Ben je er klaar voor, Stephan?’ vraagt ze terwijl ze me aankijkt met die doordringende blik van haar. Haar stem klinkt zacht en soepel, en ongewild moet ik ineens denken aan de kasjmier sjaal van mijn tante. In de winter droeg ze die zachte, soepel vallende sjaal dagelijks. Kasjmier. Een mooi woord ook.

‘Ik ben hier nooit klaar voor.’ Mijn stem hapert. Ze is de eerste tegen wie ik vandaag praat. Mijn stem kraakt net zo erg als de oude computers hier in het huis van bewaring. Ze starten heel langzaam op en geven amper toegang tot internet, want veel pagina’s zijn afgeschermd. Eigenlijk zijn die trage machines hier volstrekt overbodig... Maar dat geldt ook voor mezelf. Wie zit er te wachten op een gozer die vermoedelijk zijn eigen vader heeft vermoord?

4

Stella wil me mee terug nemen naar de tijd dat ik acht was. Ik vind dat onzin. Wat heeft dat nou met de dood van mijn vader te maken? Maar Stella zegt dat ze wil weten hoe de band was tussen mij en mijn vader. Ze neemt geen genoegen met: 'Die was goed.' Ik laat me door haar stem meevoeren naar vroeger. Een tijdje gebeurt er niks en erger ik me aan de geluiden op de gang. Maar dan ineens ben ik weer acht...

TIEN JAAR GELEDEN

Het hoge gras in de achtertuin ruikt lekker fris. Het heeft vannacht geregend. Aan het wasrek hangt kleding te drogen in de zon. De geur van wasverzachter vermengt zich met die van de buitenlucht. Mijn natte tuinbroek danst in de zachte middagbries. Monica zit op het terras voor het huis. Ze is aan het lezen. Naast haar op tafel staat een glas cola met ijs. Haar dochter Abby zit op de achtergrond te zeuren. Ze wil spelen bij een vriendinnetje.

'Ga maar met Stephan spelen,' zegt Monica bits, zonder haar blik van de bladzijden af te wenden.

'Stephan is nog maar een klein kind,' jammert Abby. Maar Monica negeert haar en Abby komt mopperend mijn kant op ge-

lopen. Ze zakt naast me neer in het gras, waardoor ik goed zicht heb op de vele kleine sproetjes op haar gezicht. Haar klasgenootjes pesten haar daarom. Maar Abby is heel erg goed in terugpesten.

We besluiten verstoppertje te gaan spelen. Abby houdt haar handen voor haar ogen en telt tot tien. Ze heeft zich omgedraaid en staat met haar gezicht naar de schuur. Ik sprint zo snel als ik kan naar binnen.

‘Heeft Abby je snel gevonden?’ vraagt Stella als ik niks meer zeg. Ik voel me slap en moe. Zo’n sessie kost me verschrikkelijk veel energie. Dat bleek de vorige keer al.

‘Ja, ze vond me vrijwel direct. Ik denk dat ze gewoon stiekem tussen haar vingers door gluurde toen ik naar binnen rende en mezelf onder de salontafel wrong. Of mijn vader heeft het verklapt. Hij keek op dat moment een voetbalwedstrijd op tv.’

Ik open mijn ogen en zie Stella glimlachen.

‘Je doet het heel erg goed, Stephan.’

Het verbaast me hoeveel ik me kan herinneren tijdens zo’n sessie. Ik weet dingen tot in de kleinste details terug te halen. Het voelt bijna als tovenarij. Alsof ik een film opzet in plaats van mijn eigen herinneringen ophaal. Ik sluit mijn ogen weer en ga terug naar die dag.

Nu is het mijn beurt. Ik moet van Abby in de schuur staan en tot tien tellen. Ik hoor haar de schuurdeur achter zich dichttrekken. Het is er koud en donker. Het duurt ontzettend lang voor ik Abby vind. Eigenlijk heb ik haar helemaal niet gevonden. Ze schuift uren later gewoon aan bij het avondeten. Opgewekt ver-

telt ze over haar middag. Ze was bij een vriendinnetje gaan spelen. Ik voel me belazerd. We zouden toch verstoppertje spelen? Er wordt verder niet over gepraat.

De frietjes smaken heerlijk. Patat met mayonaise is mijn lievelingseten. Monica zegt tegen papa dat ze vanavond uit wil gaan met vriendinnen. Papa wil dat niet hebben. Hij zegt dat ze zich eens naar haar leeftijd moet gedragen. Hun gepraat gaat over in gekibbel. Na een paar minuten houden ze allebei hun mond. Monica's gezichtsuitdrukking verraadt dat wij ons beter ook gedeisd kunnen houden. Eén verkeerde opmerking en ze explodeert. Ik durf geen woord meer te zeggen. Papa schept nog wat eten op. Abby smakt met open mond. Na het eten brengt papa mij naar boven. Dat is zijn taak. Papa zorgt voor mij, en Monica voor Abby, al neemt Monica die regel niet zo serieus. Abby wordt nooit naar bed gebracht. Maar Abby is dan ook ouder.

Nadat papa mij in bad heeft gedaan, stopt hij me in. Hij trekt het dekbed op tot aan mijn oren. Ik heb een lampje in de vorm van een pinguïn, die papa voor het slapengaan altijd in het stopcontact steekt. Pas uren later zal hij dat uitdoen.

Elke avond vertelt papa mij een verhaaltje. Hij leest niet voor. Hij verzint ze zelf. De ene keer vertelt hij wel een kwartier lang, de andere keer maar vijf minuten. Soms klinkt zijn stem broos en gebroken, dan weer gejaagd en fel.

Ik denk dat hij zijn eigen dag verwerkt in die verhaaltjes, maar hij maakt de gebeurtenissen mooier. Het gaat vaak over een prins en zijn prinsessen. Ik wil verhaaltjes over dieren of ridders horen. Papa zegt dat hij niet over dieren wil vertellen, want die kunnen niet denken zoals wij mensen dat kunnen. Daar vindt hij geen lol aan. Maar morgen zal hij een mooi verhaal

over een dappere ridder vertellen. Hoe eerder ik ga slapen, des te sneller is het morgen. Vanavond heeft hij duidelijk haast. Zijn verhaal duurt maar twee minuten, zie ik als ik op het wekkertje naast mijn bed kijk. Hij wil vast dat het al morgen is. Papa drukt een snelle kus op mijn voorhoofd en mompelt zoals elke avond: 'Truste, knul.'